VII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (nr 187)**
- **Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 221)**

z dnia 4 grudnia 2014 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (nr 187)

Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 221)

4 grudnia 2014 r.

Komisje: Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Rolnictwa i Rozwoju Wsi, obradujące pod przewodnictwem posła **Piotra Pawła Baucia (TR)**, przewodniczącego Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, rozpatrzyły:

– sprawozdanie podkomisji nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych (druk nr 2709) – kontynuacja.

W posiedzeniu udział wzięli: prof. dr hab. **Włodzisław Duch** podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego wraz ze współpracownikami, **Marek Jezierski** główny specjalista w Departamencie Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, **Olga Zielińska** specjalista w Wydziale Organizacyjno-Prawnym w Departamencie Polityki Lekowej i Farmacji Ministerstwa Zdrowia, **Jolanta Drzewińska** dyrektor w Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Bakteriobójczych, **Dorota Matuszak** główny specjalista w Departamencie Inspekcji ds. Wytwarzania Głównego Inspektoratu Farmaceutycznego, **Krzysztof Stanowski** prezes zarządu Fundacji Solidarności Międzynarodowej, prof. dr hab. **Krzysztof Turlejski** przewodniczący Krajowej Komisji Etycznej ds. Doświadczeń na Zwierzętach, prof. dr hab. **Andrzej Elżanowski** członek Prezydium Komitetu Biologii Ewolucyjnej i Teoretycznej PAN, przewodniczący Sekcji Dobrostanu Zwierząt Polskiego Towarzystwa Etycznego, **Anna Gdula** prezes zarządu Fundacji Prawnej Ochrony Zwierząt Lex Nova, prof. dr hab. **Romuald Zabielski** członek korespondent Polskiej Akademii Nauk, Komitet Nauk Weterynaryjnych; dr inż. **Anna Passini** członek zarządu Polskiego Towarzystwa Nauk o Zwierzętach Laboratoryjnych – PolLASA i **Karol Krajewski** stały doradca Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ewa Brzost-Karpińska, Andrzej Kniaziowski, Ewa Muszyńska, Dariusz Rzepnikowski, Paweł Witecki, Elżbieta Wojciechowska** – z sekretariatu komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Dariusz Dąbkowski** – legislator z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Otwieram posiedzenie wspólnie obradujących Komisji: Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Edukacji, Nauki i Młodzieży.

Szanowni państwo, ponieważ dużo nam już nie zostało, jest szansa, abyśmy (mając w sobie świeżość poranka) w miarę szybko postarali się to procedowanie przeprowadzić.

Jeszcze raz przypominam o zasadach, aby wszyscy goście, wszystkie osoby, które otrzymały zaproszenia (wpisały się na listę obecności, imię, nazwisko i instytucję, którą reprezentują) podczas zabierania głosu, za każdym razem (bo to jest dla potrzeb protokołowania) przedstawiały się, z imienia nazwiska i instytucji.

I też bardzo proszę o zwięzłe wypowiedzi, bo wiele tych spraw już było omawianych na posiedzeniu podkomisji – członkowie Komisji, którzy uczestniczą w podkomisji znają te sprawy, a ci, którzy nie uczestniczą mogliby jeszcze się dowiedzieć, ale raczej już te kwestie są bardzo logiczne, więc wystarczy krótka informacja, jaka jest intencja zmian, poprawek. To by nam ułatwiało pracę.

Do pana ministra zwracam się (kiedy prosimy o opinię rządu) o to, żeby nie była zagadką: „tak" czy „nie", tylko – „tak" albo „nie", bo tak trochę „zgadzam się, a nawet przeciw" było parę razy (tutaj koleżanki pytały, ale jakoś wybrnęliśmy z sytuacji).

Bardzo proszę też o ściszenie wszelkich telefonów, dzwonków, żeby to nam nie przeszkadzało.

I przystępujemy do kontynuacji z dnia poprzedniego.

Ale jest chyba coraz głośniej… bardzo proszę. Te duże sale to chyba nie nadają się do procedowania, bo one mają złą akustykę, więc proszę już zakończyć komentarze.

Wczoraj zakończyliśmy procedowanie przy art. 38, przy poprawce.

Jeszcze się upewnię, ale z tego, co mam tu zapisane, tak, czyli – musimy przegłosować poprawkę i potem artykuł. Tak?

Pytam Biuro Legislacyjne.

Ale, proszę już o zachowanie spokoju.

Legislator w Biurze Legislacyjnym Kancelarii Sejmu Dariusz Dąbkowski:

Szanowni państwo, z moich notatek wynika, że przyjęliście państwo art. 38.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Bez poprawki, tak?

Poprawka została odrzucona.

Rozumiem.

Właśnie mam zanotowane, żeby to sprawdzić.

W takim razie przystępujemy do art. 39. Czy do tego artykułu są zgłaszane poprawki?

Nie ma, nie słyszę.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 39?

Nie ma, nie słyszę, stwierdzam, że komisje przyjęły art. 39.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 40.

Do tego artykułu zgłaszam poprawkę, mianowicie (ta poprawka trochę zmienia całość) – najważniejszą rzeczą jest, że w ust. 1 mamy zapis „tryb funkcjonowania Komisji i lokalnych komisji, w tym zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej jej członków" i na tym się kończy ten zapis.

Uzasadnienie jest takie, że członkowie komisji etycznej nie podlegają żadnej formalnej odpowiedzialności w zakresie wykonywanych przez nich obowiązków a jednocześnie zachowują w tym zakresie niezależność od organów administracji publicznej, co może prowadzić do nadużyć.

Chodzi tutaj przede wszystkim właśnie o wprowadzenie, abyśmy wiedzieli, w jaki sposób odpowiadają za złe działania, jeżeli takie się pojawią.

Proszę o stanowisko rządu w tej sprawie.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Włodzisław Duch:

Proponujemy odrzucenie tej poprawki.

To jest poprawka, która zmierza do pociągnięcia do odpowiedzialności dyscyplinarnej członków komisji etycznej, co jest sprzeczne z filozofią działania tej organizacji.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo.

Biuro Legislacyjne prosi…

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Proszę państwa, nie wchodząc w meritum proponowanej poprawki proszę zwrócić uwagę, że wątpliwe jest, aby można by to było w ten sposób zapisać.

Z jakiego powodu? Pkt 1 dotyczy trybu funkcjonowania Komisji i lokalnych komisji. W ramach trybu, w mojej ocenie, nie można potraktować – jako elementu trybu – zasad odpowiedzialności dyscyplinarnej członków tej komisji.

Owszem, jeżeli projektodawcy by chcieli to zrobić i upoważnić ministra akurat do takiego działania to musiałby to być osobny punkt.

Innymi słowy, nie w ramach trybu funkcjonowania komisji lokalnych, tylko po prostu: „Minister właściwy do spraw nauki określa w drodze rozporządzenia zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej członków Komisji i lokalnych komisji".

I osobny punkt jako upoważnienie do wydania aktu wykonawczego.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do głosowania poprawki.

Kto z pań lub panów posłów jest za przyjęciem poprawki?

Kto jest przeciw?

Dziękuję.

Kto się wstrzymał?

Bardzo proszę o podanie wyniku.

Sekretarz komisji Andrzej Kniaziowski:

19 posłów głosowało za, 23 było przeciw, żaden nie wstrzymał się od głosu.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Stwierdzam, że komisje odrzuciły poprawkę.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 40 w brzmieniu zaproponowanym?

Nie słyszę.

Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 40.

Przystępujemy do rozpatrzenia rozdziału 6. Czy jest sprzeciw w zakresie tytułu rozdziału?

Nie słyszę, czyli przyjmujemy, że tytuł został przyjęty.

Przystępujemy do art. 41. Czy do art. 41 ktoś zgłasza poprawki?

Nie słyszę.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 41?

Nie słyszę, dziękuję, artykuł został przyjęty przez komisje.

Przystępujemy do art. 42. Czy do art. 42 są zgłaszane poprawki?

Nie słyszę.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 42?

Nie słyszę, stwierdzam, że komisje przyjęły art. 42.

Przystępujemy do art. 43.

Do tego artykułu chciałem zgłosić poprawkę.

Poprawka polega na tym, że ust. 9 „Opis sposobu uwzględnienia w doświadczeniu zasad zastąpienia, ograniczenia i udoskonalenia…” zostaje rozwinięty o zapis następujący – i teraz jest uzupełnienie – „…wraz z zapewnieniem, że prawodawstwo unijne nie uznaje innej metody ani strategii testowania pozwalającej na uzyskanie odpowiednich wyników projektu bez wykorzystania żywych zwierząt”.

Z tego wynika wprost, że odnosimy się do dyrektywy nakazującej wprost sięganie przez użytkowników do podejść alternatywnych.

Bardzo proszę o komentarz.

Prezes zarządu Fundacji Prawnej Ochrony Zwierząt Lex Nova Anna Gdula:

Dyrektywa nakazuje wprost sięganie…

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Ale bardzo proszę, ja chciałbym, żebyście państwo zapamiętali: imię, nazwisko, instytucja i dopiero zaczynamy swoje wystąpienie, bardzo proszę.

Prezes zarządu Lex Nova Anna Gdula:

Anna Gdula, Fundacja Lex Nova.

Chciałam tutaj nawiązać do poprawki, która została w zeszłym tygodniu odrzucona. To była poprawka do art. 5 ust. 2a, która bezpośrednio stanowiła transpozycję art. 13 ust. 1 dyrektywy.

Teraz, ponieważ ta poprawka została odrzucona, to tak naprawdę poprawka w tym artykule również stanowi transpozycję tego przepisu i chciałam tutaj właśnie poznać stanowisko strony rządowej odnośnie do tego, ponieważ w obecnym kształcie ustawy nie ma ani jednego przepisu, który stanowiłby transpozycję tego artykułu.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Proszę bardzo, pan profesor.

Przewodniczący Krajowej Komisji Etycznej ds. Doświadczeń na Zwierzętach Krzysztof Turlejski:

Krzysztof Turlejski, przewodniczący Krajowej Komisji Etycznej.

Prawo europejskie uznaje, albo nie uznaje prawomocność pewnej metody tylko w odniesieniu do testów. Natomiast doświadczeń nie można określić, co z tego wyniknie, jak to należy prowadzić, z taką dokładnością. Toteż, o ile to ograniczenie będzie prawomocne w stosunku do testów to w stosunku do doświadczeń już nie będzie miało zastosowania.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę o stanowisko rządu.

Podsekretarz stanu w MNiSW Włodzisław Duch:

Proponuję odrzucić tę poprawkę, albowiem w art. 5 ust. 2 projektu w jawny sposób wyklucza się możliwość wykonywania procedur, jeśli są już metody i strategie uznane przez prawodawstwo europejskie i pozwalają na uzyskanie odpowiednich wyników bez wykorzystywania zwierząt.

Tak, że to byłoby powielanie tego.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań lub panów posłów jest za przyjęciem poprawki do art. 43?

Dziękuję.

Kto jest przeciw?

Dziękuję.

Kto się wstrzymał?

Dziękuję.

Bardzo proszę o podanie wyniku.

Sekretarz komisji Andrzej Kniaziowski:

13 posłów głosowało za, 23 było przeciw, żaden nie wstrzymał się od głosu.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Stwierdzam, że komisje odrzuciły poprawkę.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 43 w brzmieniu zaproponowanym?

Nie słyszę.

Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 43.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 44. Czy do tego artykułu są poprawki?

Nie słyszę.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 44?

Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 44.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 45.

Mam prośbę do Biura Legislacyjnego. Która z dwóch poprawek jest dalej idąca? Czy w ogóle?

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Panie przewodniczący, nasza analiza wskazuje, że co najmniej w połowie te poprawki są z sobą tożsame.

Dlaczego pozwalam sobie taką opinię wyrazić?

Drodzy państwo, zarówno jedna poprawka dotyczy ust. 1 pkt 3, jak i druga – ust. 1 pkt 3 i one są tożsame. Chodzi tutaj o dodanie wyrazów na końcu „za pomocą ustalonych metod”, czyli *de facto* wnioskodawcy mogą łącznie podpisać się pod tymi poprawkami, to jest ta sama treść.

Natomiast różnica może być w pkt 9. Proszę zwrócić uwagę (chodzi mi o ust. 2 art. 45) – tutaj w jednym jest krótkie odesłanie „informacje, o których mowa w art. 43 ust. 1

pkt 10 – 12 i 15 – 17", natomiast w propozycji pana posła przewodniczącego jest trochę szerzej.

Innymi słowy, w mojej ocenie, te poprawki w pierwszej części są tożsame, identyczne zarówno treściowo jak i pojęciowo, natomiast tutaj rozstrzygnięcie Wysokich Komisji musi prawdopodobnie dotyczyć pkt 9 i w zakresie pkt 9 pańska poprawka jest dalej idąca, przynajmniej nasza analiza na to wskazuje.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Bardzo proszę.

Prezes zarządu Lex Nova Anna Gdula:

Anna Gdula, Fundacja Lex Nova.

Chciałam wyjaśnić, o co chodzi w tej poprawce.

Zgodę na wniosek w procedurze uproszczonej wydaje się na podstawie tylko warunków, które są określone we wniosku. Jeżeli we wniosku nie będzie informacji na temat metody znieczulenia zwierzęcia, w praktyce może to oznaczać, że użytkownik nie będzie musiał zastosować znieczulenia, nie będzie można w żaden sposób tego sprawdzić i wyegzekwować później odpowiedzialności użytkownika, jeżeli nie będzie stosował znieczulenia.

Przypominam, że procedury uproszczone dotyczą m. in. testów sprzętu medycznego, produktów biobójczych, substancji chemicznych, tak że tutaj akurat kwestia znieczulenia zwierzęcia jest bardzo, bardzo istotna i również w kontekście zasady udoskonalania, która wynika z dyrektywy.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę o stanowisko rządu, oczywiście, do poprawki, którą ja zło żyłem, bo do własnej to wiadomo…

Podsekretarz stanu w MNiSW Włodzisław Duch:

Proponujemy odrzucenie tej poprawki, bo obowiązki związane z przeprowadzaniem doświadczenia wynikają już z przepisów prawa.

W szczególności, w art. 45 ust. 1 pkt 3 są opisane metody, które mają być wykorzystywane w takich doświadczeniach, są one szczegółowo określone w tych przepisach. Wnioskodawca jest zobowiązany przedstawić, również we wniosku uproszczonym o udzielenie zgody na przeprowadzenie doświadczenia, takich informacji. We wniosku tym musi zostać umieszczony opis planowanych procedur objętych doświadczeniem, do których mają zastosowanie zasady wykonywania, określone w rozdziale 2 projektu ustawy, więc proponujemy tę wersję odrzucić.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, pan przewodniczący Dunin.

Poseł Artur Dunin (PO):

Jeżeli pan przewodniczący pozwoli to tylko jeszcze jedno słowo.

Poprawka zaproponowana przez nas konsumuje jakby pani obawy, bo właśnie w ust. 2 pkt 9 otrzymuje brzmienie: „informacje, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 10" i to jest najważniejsze.

Nie wiem, czy tutaj będzie „10-12"?

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Tak jest.

Poseł Artur Dunin (PO):

Ja tutaj przeczytam jakby w całości: „10-12 i 15-17".

Tutaj chciałbym uspokoić wszystkich, konsumujemy pani obawy właśnie wprowadzając tę poprawkę.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję, przystępujemy do głosowania według zasady, najpierw dalej idąca poprawka.

Kto z pań posłanek i panów posłów jest za przyjęciem poprawki zgłoszonej przez przewodniczącego Piotra Baucia?

Dziękuję.

Kto jest przeciw?

Dziękuję.

Kto się wstrzymał?

Bardzo proszę o wynik.

Sekretarz komisji Andrzej Kniaziowski:

2 posłów głosowało za, 22 było przeciw, 12 wstrzymało się od głosu.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję.

Stwierdzam, że komisje odrzuciły poprawkę. W takim razie głosujemy drugą poprawkę.

Kto z pań posłanek i panów posłów jest za przyjęciem poprawki drugiej?

Dziękuję.

Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz komisji Andrzej Kniaziowski:

38 posłów głosowało za, żaden nie był przeciw, żaden nie wstrzymał się od głosu.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję.

Stwierdzam, że komisje przyjęły poprawkę.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 45 wraz z poprawką?

Nie słyszę.

Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 45 wraz z poprawką.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 46.

Do tego artykułu chciałem zgłosić poprawkę. Poprawka jest związana z dyrektywą, z art. 44 dyrektywy i ona w pewien sposób stanowi – według wnioskodawców – prawidłową transpozycję powołanego przepisu. Chodzi tu o pewne zapisy, które są w dyrektywie, które pozwalają określić wszelkie szczegółowe warunki wynikające z oceny projektu informacji, czy i kiedy dany projekt został oceniony retrospektywnie, czyli po wykonaniu.

Proszę o stanowisko rządu.

Podsekretarz stanu w MNiSW Włodzisław Duch:

Proponujemy odrzucenie tej poprawki.

W znacznej mierze ma charakter redakcyjny i tutaj udzielenie zgody na wszelkie zmiany dotyczące przeprowadzenia eksperymentu wyczerpująco reguluje projekt ustawy. W każdym innym przypadku należy stosować przepisy k.p.a. i inne przepisy projektu ustawy i też uwzględnienie relacji, czy będą korzyści w związku z doświadczeniem jest uwzględniane w istniejącym brzmieniu projektu, np. w art. 44 i 46 projektu.

Dlatego proponujemy odrzucić tę poprawkę.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Biuro Legislacyjne?

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Drodzy państwo, *à propos* tej poprawki, chodzi mi przede wszystkim o pkt 5 w art. 46 ust. 1.

Pragnę tylko przypomnieć, że akurat ten pkt 5 został dodany w trakcie prac podkomisji. On był w bardzo zasadniczy sposób przeanalizowany. Obecna „piątka", którą macie przed sobą w tekście sprawozdania jest *de facto* powtórzeniem tego, co jest w dyrektywie. Dlatego przypomnę, że wówczas były wątpliwości merytoryczne, one zostały rozwiane w trakcie prac podkomisji a Biuro Legislacyjne m. in. zostało upoważnione przez podkomisję do zaproponowania obecnego kształtu tego pkt 5.

Jak byście państwo otworzyli sobie właściwy przepis dyrektywy (niestety ,nie pamiętam w tym momencie, który przepis dyrektywy) to byście zwrócili uwagę, że to jest praktycznie *in extenso* powtórzenie tego, co jest w dyrektywie, oczywiście z uwarunkowaniami językowymi. Bo tu był problem, jak językowo dobrze przetransponować ten przepis dyrektywy do naszej ustawy, łącznie z tym, że musiałem naszego redaktora (Biura Legislacyjnego, który zajmuje się korektą redakcyjną tekstów) poprosić o analizę, tak żeby to było poprawnie wprowadzone. Niemniej chyba efekt zgodności z dyrektywą jest osiągnięty, mam na myśli – oczywiście – efekt merytoryczny.

Ewentualnie tylko proszę o komentarz strony rządowej, albo pani poseł wnioskodawczyni, wówczas chyba to była pani poseł Niedziela.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję.

Bardzo proszę, jeszcze jeden głos.

Prezes zarządu Lex Nova Anna Gdula:

Anna Gdula, Fundacja Lex Nova.

Ja tutaj tylko stronie rządowej chciałam przypomnieć, że dyrektywa nie pozwala na wydawanie pozwoleń, czyli zgody, zgodnie z opisami doświadczenia we wniosku, jak przewiduje to projekt, ale zgodnie z wynikami oceny, czyli tak naprawdę w projekcie nie jest doprecyzowane, że decyzje podejmowane przez lokalną komisję etyczną ma poprzedzać ocena. Ocena może się wiązać z tym, że będzie konieczność wprowadzenia zmian we wniosku. Natomiast musi być odpowiednie narzędzie, które pozwoli dokonać takich zmian we wniosku, zasugerować użytkownikowi, że musi dokonać zmian po to, żeby wniosek wrócił do komisji i, żeby wtedy komisja mogła wydać zgodę.

Ocena a zgoda, to są dwie różne rzeczy na podstawie dyrektywy.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję..

Jeszcze pan profesor

Przewodniczący Krajowej Komisji Etycznej ds. Doświadczeń na Zwierzętach Krzysztof Turlejski:

Krzysztof Turlejski, Krajowa Komisja Etyczna.

Zmiany oryginalnych wniosków są mniej więcej w 90% składanych wniosków. To, na co się wyraża zgodę jest czasami bardzo różne od tego, co złożył wnioskodawca, więc to jest codzienna praktyka.

Ja popieram uwagi pani Anny Gduli.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo.

Czy ministerstwo chce wyrazić swoje zdanie?

Podsekretarz stanu w MNiSW Włodzisław Duch:

Chciałem powiedzieć, że zgadzamy się z Biurem Legislacyjnym w tym przypadku i odstępstwo od decyzji wymaga jednak poprawy wniosku.

Taka jest praktyka, więc nie widzimy tu problemu.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań posłanek i panów posłów jest za przyjęciem poprawki do art. 46?

Kto jest przeciw?

Dziękuję.

Kto się wstrzymał?

Bardzo proszę o podanie wyniku.

Sekretarz komisji Andrzej Kniaziowski:

14 posłów głosowało za, 20 było przeciw, żaden poseł nie wstrzymał się od głosu.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Stwierdzam, że komisje odrzuciły poprawkę.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 46 w brzmieniu zaproponowanym?

Nie słyszę, stwierdzam, że komisje przyjęły art. 46.

Przystępujemy do art. 47.

Mamy tutaj dwie poprawki, ale one chyba w jakiś sposób się różnią.

Bardzo proszę, pan przewodniczący Dunin.

Poseł Artur Dunin (PO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Proponowałbym poprawkę:

„W art. 47 dodaje się ust. 5 w brzmieniu: „Lokalna komisja podejmuję uchwałę w sprawie udzielenia zgody na przeprowadzenie doświadczenia większością 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby członków".

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo.

Ta poprawka dodaje jeszcze dodatkowo jeden ustęp – ust. 5, natomiast po prawka, którą ja chciałem zgłosić, bardziej uszczegóławia zapisy związane z ust. 1 pkt 1 i 2. Mianowicie w pkt 1, po zakończonej dotychczas części „udzielenia zgody na przeprowadzenie doświadczenia…" dopisuje się „…w razie pozytywnej oceny, o której mowa w art. 46 ust. 1 i 2" i w części związanej z pkt 2 po „odmowy udzielenia zgody na przeprowadzenie doświadczenia…" dopisuje się „…gdy co najmniej połowa członków komisji rozpatrującej wniosek wyrazi negatywną ocenę, o której mowa w art. 46" i tu jest narzucona kwestia związana z tym, ile osób w głosowaniu musi wyrazić pozytywną opinię lub – na odwrót – negatywną.

Pan prof. Turlejski.

Przewodniczący Krajowej Komisji Etycznej ds. Doświadczeń na Zwierzętach Krzysztof Turlejski:

Komisja składa się z dwunastu członków, z czego sześciu nie musi mieć wiedzy merytorycznej, ponieważ są to humaniści i przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Kworum to jest właśnie sześć osób, które – jeżeli głosuje trzy na trzy – to odrzuca wniosek. Limit 2/3, gdyby był zastosowany w tym Sejmie, sparaliżowałby go, nigdy by nie podjęto połowy ustaw. Jest to jakiś dziwny pomysł.

Dlatego popieram drugą poprawkę, pana posła Baucia.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Bardzo proszę.

Członek korespondent Polskiej Akademii Nauk, Komitet Nauk Weterynaryjnych Romuald Zabielski:

Romuald Zabielski, Polska Akademia Nauk.

Przed chwilą został poparty art. 46, który mówi: „Przed udzieleniem zgody na przeprowadzenie doświadczenia lokalna komisja ocenia cel naukowy, cel edukacyjny".

W momencie wprowadzenie kworum 2/3 nie ma logicznej możliwości oceny tego celu naukowego, celu edukacyjnego, dlatego że w składzie tylko połowa komisji jest jej częścią merytoryczną i w tej sytuacji trudno mówić o ocenie merytorycznej wniosku.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Pan przewodniczący Dunin.

Poseł Artur Dunin (PO):

Ja chciałbym argumentować.

Myślę, że ludzie w tej komisji oceniającej nie są osobami, które nie wiedzą nic na ten temat, pracując w tej komisji państwo dyskutujecie, rozmawiacie i wydaje się, że celowe jest właśnie to zabezpieczenie.

Państwo mówicie o Sejmie – fakt, podejmujemy decyzje przeważnie większością głosów, natomiast są głosowania, gdzie te 2/3 też trzeba mieć. Stąd uważam, że takie zabezpieczenie jest zasadne, aby wszystkie te rzeczy, podejmowanie tak ważnych decyzji, były omawiane, dyskutowane i tutaj właśnie pokazujmy możliwość działań naszych umysłów do przekonania, że takie a nie inne zadania są potrzebne.

Wydaje mi się, że ta poprawka jest słuszna i bardzo proszę parlamentarzystów o przegłosowanie w tym kształcie, który zaproponowałem.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Jeszcze pani poseł przewodnicząca Niedziela.

Poseł Dorota Niedziela (PO):

Rozumiem, że strona komisji etycznej ma utrudnione działanie, ale jest to poprawka wypracowana z organizacjami prozwierzęcymi i – o ile używaliśmy argumentu, że decyzja komisji lokalnej jest decyzją kolegialną – to tutaj też chciałam przypomnieć, że musi to być decyzja kolegialna, czyli – jeśli ludzie, którzy są fachowcami, są merytoryczni – są w stanie przekonać i pokazać sens wykonywania tych działań, czyli stworzyć kolegium, które decyduje, to znaczy, że część społeczna ma swój głos w tej komisji.

Ja rozumiem, panie profesorze, problem, ale – jeżeli przyjmujemy jedną miarę do kolegialności – to ta kolegialność ma polegać na tym też, że trzeba przekonać tych, którzy niekoniecznie są przekonani, że jest to na pewno sensowne, dobrze wykorzystane i z zachowaniem wszystkich ostrożności decydujących o zwierzętach.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Jeszcze pan profesor.

Przewodniczący Krajowej Komisji Etycznej ds. Doświadczeń na Zwierzętach Krzysztof Turlejski:

Krzysztof Turlejski, Krajowa Komisja Etyczna.

Zwracam tylko uwagę, że kworum to jest sześć osób a więc nie musi w nim być ani jednego człowieka, który mógłby przekonywać pozostałe sześć osób, że jest inaczej.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję. Myślę, że tutaj wystarczy jak pomyślimy chwilę.

Proszę, jeszcze pan, tylko proszę krótko.

Członek korespondent PAN Romuald Zabielski:

Chciałem tylko dodać, że mój głos to był głos osoby, która prowadzi badania, pisze takie wnioski, składa do lokalnej komisji etycznej i także dyskutuje z członkami lokalnej komisji etycznej w przypadku jakiejś kwestii do wyjaśnienia i ten zapis o większości dwóch trzecich jest niezwykle krzywdzący.

Miałem dotąd kontakt z trzema lokalnymi komisjami etycznymi.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, był głos za, był głos przeciw, głosujemy, w kolejności jak były zgłaszane poprawki, czyli najpierw poprawka pana przewodniczącego Dunina.

Kto jest za przyjęciem poprawki zgłoszonej przez pana przewodniczącego?

Dziękuję bardzo.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Sekretarz komisji Andrzej Kniaziowski:

33 posłów głosowało za, żaden nie był przeciw, 2 wstrzymało się od głosu.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Stwierdzam, że komisje przyjęły poprawkę.

Przystępujemy do rozpatrzenia poprawki, którą zgłosił przewodniczący Piotr Bauć.

Kto jest za?

Dziękuję.

Kto jest przeciw?

Dziękuję.

Kto się wstrzymał?

Dziękuję.

Proszę o podanie wyniku.

Sekretarz komisji Andrzej Kniaziowski:

2 posłów głosowało za, 22 było przeciw, 13 wstrzymało się od głosu.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Stwierdzam, że komisje odrzuciły tę poprawkę.

Czy jest sprzeciw przeciwko przyjęciu art. 47 wraz z przyjętą poprawką?

Nie słyszę.

Stwierdzam, że art. 47 komisje przyjęły.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 48.

Do niego chciałem złożyć poprawkę. Poprawka ta jest związana z art. 40 ust. 2 dyrektywy i art. 36. Chodzi o pewne uszczegółowienie w ust. 1 pkt 2, mianowicie on by brzmiał: „imię i nazwisko osoby, która zaplanowała i jest odpowiedzialna za przeprowadzenie doświadczenia…” dalej „…oraz zobowiązanie tej osoby do zapewnienia, że każdy zbędny ból, cierpienie dystres lub trwałe uszkodzenie, których zwierzę doznaje w czasie procedury będą przerwane” oraz w ust. 3 jest odwołanie do zapisów artykułów, czyli określenie warunków przeprowadzenia doświadczenia i uszczegółowienie polega na dopisaniu „…wynikające z oceny, o której mowa w art. 46 w ust. 1- 2, a w przypadku złożenia w trybie art. 45, zgodnie z tym wnioskiem”.

Bardzo proszę o stanowisko rządu.

Podsekretarz stanu w MNiSW Włodzisław Duch:

Proponowałbym odrzucenie tej poprawki.

Ja – oczywiście – wiem, że dobrze by było, żeby każdy składał papiery, że nie jest psychopatą, ale to nie jest najwłaściwsze rozwiązanie.

Zasadą wynikającą z projektu ustawy jest, że doświadczenie należy przeprowadzać w taki sposób, żeby unikać zbędnego bólu czy cierpienia i nie jest właściwe, żeby uchwała komisji etycznej w sprawie udzielenia zgody na przeprowadzenie doświadczenia zawierała takie zobowiązania osób, które planują prowadzenie tych doświadczeń. To nie jest jasne przede wszystkim, według jakich kryteriów będziemy oceniać, czy ból, cierpienie, dystres a, tym bardziej, trwałe uszkodzenie, których doznaje zwierzę, jest zbędne czy nie a procedura jest szczegółowo opisana we wniosku i ma być wykonana zgodnie z tym opisem.

Jeśli została zaakceptowana uchwałą w sprawie udzielenia zgody na przeprowadzenie doświadczenia to powinno nam wystarczyć.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo.

Panie ministrze, chciałem zwrócić uwagę, że problem z psychopatią polega na tym, że oni chętnie podpisują się, że nie są psychopatami.

Bardzo proszę, najpierw głos za i pani przewodnicząca.

Prezes zarządu Lex Nova Anna Gdula:

Anna Gdula, Fundacja Lex Nova.

Chciałam znowu przypomnieć, że z powodu tego, że zostały odrzucone poprawki, które regulują kwestię oddzielenia procesów oceny zgód od procesów wydawania pozwoleń to, tak naprawdę, powinniśmy jeszcze dodatkowo doprecyzować te informacje, które muszą być zawarte we wniosku.

I tutaj bynajmniej nie chodzi o psychopatię, tylko chodzi o zmuszenie użytkowników do tego, żeby osoby, chociażby te, które nadzorują doświadczenie, ponosiły jakąś większą odpowiedzialność za to, co robią.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Pani przewodnicząca?

Poseł Dorota Niedziela (PO):

Chciałam tylko przypomnieć, że wszystkie zasady, o których państwo mówicie, są zapisane w rozdziale „Zasady wykonywania procedur”, w art. 5 i 6 i to obowiązuje wszystkich, którzy w tym kraju wykonują jakiekolwiek procedury, czyli obowiązek wskazania

cierpienia i wszystkie wyższe elementy obowiązku dotyczące bezpieczeństwa zwierzęcia, chodzi o art. 5 i o art. 6.

Tam są zasady, które obowiązują, niezależnie od tego, czy ktoś podpisze jakieś oświadczenie czy nie podpisze, zasady są obowiązujące.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań posłanek i panów posłów jest za przyjęciem zgłoszonej poprawki?

Kto jest przeciw?

Dziękuję.

Kto się wstrzymał?

Proszę podanie wyniku.

Sekretarz komisji Andrzej Kniaziowski:

16 posłów głosowało za, 21 było przeciw, żaden nie wstrzymał się od głosu.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Stwierdzam, że komisje odrzuciły poprawkę.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 48?

Nie słyszę.

Dziękuję.

Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 48.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 49. Czy do tego artykułu są poprawki?

Nie ma poprawek.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 49?

Nie słyszę.

Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 49.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 50. Bardzo proszę Biuro Legislacyjne o komentarz.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Tutaj, przynajmniej ja, mam w posiadaniu jedną poprawkę dotyczącą art. 50 (tutaj, w pakiecie tych poprawek pana przewodniczącego), nie dotarły do mnie żadne inne poprawki.

Natomiast tutaj można zwrócić uwagę (niejako przy okazji) na fakt, że to dotyczy cofnięcia zgody a więc tej problematyki, która była już wczoraj również przedmiotem dyskusji i analiz.

W mojej ocenie, to się wiązało z poprawką odrzuconą wczoraj a również z tą myślą, żeby – ewentualnie – do tematu cofnięcia zgody, w sposób kompleksowy, wrócić w trakcie drugiego czytania w formie stosownych poprawek, bo tutaj – nawet jakbyście się państwo zdecydowali na wprowadzenie tych zmian – to będzie to trochę puste, bo nie będzie tej całej obudowy proceduralnej we wcześniejszych artykułach.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo.

Proszę o głos…

Prezes zarządu Lex Nova Anna Gdula:

Anna Gdula, Fundacja Lex Nova.

Chciałam – odnośnie do poprawki do art. 50 ust. 1 – powiedzieć, że tak naprawdę to myślę, że to ta poprawka działa na korzyść użytkowników, ponieważ ona mówi o tym, że wprowadzenie w doświadczeniu zmiany, która może mieć pozytywny wpływ na dobrostan zwierząt nie wymaga udzielenia jeszcze dodatkowej zgody a jednocześnie jest to bardzo korzystne rozwiązanie, które wprost z dyrektywy wynika. Umożliwia ono na każdym etapie w postępowaniu ze zwierzętami podejmowanie środków jak najbardziej gwarantujących ich ochronę przed bólem i cierpieniem.

Ta poprawka wyraźnie tę zasadę artykułuje.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo.

Żeby formalnie dokończyć sprawę, przystępujemy do głosowania.
Kto z pań posłanek i panów posłów jest za przyjęciem poprawki do art. 50?
Dziękuję.
Kto jest przeciw?
Dziękuję.
Kto się wstrzymał?
Bardzo proszę o podanie wyniku.

Sekretarz komisji Andrzej Kniaziowski:
17 posłów głosowało za, 19 było przeciw, żaden nie wstrzymał się od głosu.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):
Stwierdzam, że komisje odrzuciły poprawkę.
Czy jest sprzeciw przeciwko przyjęciu art. 50 w zapisie proponowanym?
Nie słyszę.
Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 50.
Przystępujemy do rozpatrzenia art. 51. Czy są poprawki do tego artykułu?
Nie widzę.
Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 51?
Nie widzę.
Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 51.
Przystępujemy do rozpatrzenia art. 52. Czy są poprawki?
Nie ma.
Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 52?
Nie widzę.
Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 52.
Przystępujemy do rozpatrzenia art. 53. Do tego artykułu jest jedna poprawka, która polega na wpisaniu w ust. 1 (właściwie to redakcyjna zmiana), mianowicie, odczytam (dobrze, redakcyjno-legislacyjna): „Powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na lokalizację ośrodka przeprowadza kontrolę hodowców, dostawców i użytkowników w zakresie prowadzonej przez nich działalności, podlegającej wpisowi do rejestru".
Proszę, pani przewodnicząca Niedziela.

Poseł Dorota Niedziela (PO):
Mam pytanie do Biura Legislacyjnego.
Taka poprawka, czyli wynikająca z niej możliwość nadzorowania niezgłoszonych hodowli (na pewno nie jest redakcyjna), jakie konsekwencje przynosi?
Pytanie jest też takie: jeśli lekarz weterynarii będzie miał podejrzenie lub donos i wejdzie do takiej hodowli czy takiego miejsca, gdzie są ewentualnie hodowane zwierzęta do laboratoriów to, czy jeśli tego nie stwierdzi, będzie ponosił konsekwencje prawne dotyczące bezprawnego wejścia?
Prosiłabym wytłumaczyć konsekwencje prawne tej poprawki.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):
Poproszę Biuro Legislacyjne.

Legislator Dariusz Dąbkowski:
Dziękuję uprzejmie.
Tytułem informacji – ten problem był analizowany w trakcie prac pod komisji.
Niewątpliwie, nie jest to poprawka redakcyjna.
Wówczas – ta opinia wydaje mi się pozostaje aktualna, tutaj zastrzegę, że chodzi tylko o elementy prawne, żebyście państwo dobrze rozumieli – organy, zgodnie z ustawą o swobodzie działalności gospodarczej, które w jakiś sposób oddziaływają na podmioty gospodarcze, muszą mieć podstawę do tego oddziaływania. W tym momencie dana inspekcja (to nie musi być koniecznie inspekcja weterynaryjna, chociaż w tym przypadku jest, ale każda inspekcja zajmująca się tym problemem) nadzoruje, kontroluje te podmioty, które ma w rejestrze.
Tutaj dotykamy zupełnie innego problemu, tu chodzi o problem taki, że ktoś prowadzi jakąś działalność i w ogóle nie wpisał się do rejestru a więc kompletnie wymyka

się nadzorowi. W takim przypadku, taki delikwent, taki podmiot, powinien być objęty zupełnie innym reżimem. Wówczas jest to prawdopodobnie, przypuszczam, reżim karny albo jakiś inny administracyjny, ze znaczną dolegliwością, bo taka osoba, która prowadzi swoją działalność nielegalnie, oprócz tego, że np. znęca się nad zwierzętami (co jest, oczywiście, bardzo naganne i wówczas funkcjonuje ustawa o ochronie zwierząt), może nie płacić podatków, może nie robić innych rzeczy, bo jej działalność jest niezarejestrowana.

W tym przypadku szereg różnych dziedzin prawa będzie taką osobę, taki podmiot, w sposób należyty dotykać. Natomiast tutaj, wydaje mi się, że to, co już było powiedziane w trakcie prac podkomisji, istotą jest, żeby lekarz weterynarii dobrze sprawował swój nadzór nad tymi, których ma w rejestrze.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dobrze.

Bardzo proszę głos za i będziemy głosować.

Członek Prezydium Komitetu Biologii Ewolucyjnej i Teoretycznej PAN, przewodniczący Sekcji Dobrostanu Zwierząt Polskiego Towarzystwa Etycznego, Andrzej Elżanowski:

Elżanowski, Polska Akademia Nauk.

Proszę państwa, ale pozostajemy z absurdem takim, że wobec tego takie działalności jak właśnie nielegalne hodowle, w których zwykle jest naruszenie ustawy o ochronie zwierząt, nie są nadzorowane w ogóle przez nikogo, dlatego że policja uważa, że nie jest to zakres jej dziedzina, ona się nie zna na zwierzętach i nie będzie się tym zajmować.

Wobec tego mamy sytuację ustawicznie absurdalną w nadzorze inspekcji weterynaryjnej, że niezgłoszone targowiska są nienadzorowane przez kogokolwiek, dlatego że policja się nie zna na znęcaniu się nad zwierzętami a pani powiatowa lekarz weterynarii, która mieszka przy targowisku, odmawia jego nadzorowania, dlatego że ono nie zostało wpisane.

Mamy kompletny absurd tutaj, kompletny absurd, który jakoś trzeba rozwiązać.

A poza tym podkreślam, że ustawa o ochronie zwierząt jest powierzona właśnie do egzekucji inspekcji weterynaryjnej to jest ustawowy obowiązek inspekcji weterynaryjnej.

No, więc ktoś to musi robić.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Pan prof. Turlejski i potem pani przewodnicząca, dobrze?

Pan prof. Turlejski.

Przewodniczący Krajowej Komisji Etycznej ds. Doświadczeń na Zwierzętach Krzysztof Turlejski:

Miejsce takiego przepisu jest w ustawie o ochronie zwierząt, nie tutaj.

Użytkownicy, naukowcy powinni podać źródło, z którego kupują. Nie słyszałem, żeby ktoś kupował jakieś podejrzane zwierzęta, przecież to by było wbrew własnym interesom. Tak, że nie widzę miejsca dla tego przepisu w tej ustawie, natomiast – oczywiście – problem należy rozwiązać, tylko inaczej.

Członek prezydium komitetu PAN Andrzej Elżanowski:

Panie profesorze, używanie argumentu, że „ja nie słyszałem” jest po prostu…

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Pani przewodnicząca.

Poseł Dorota Niedziela (PO):

Musimy wyraźnie rozdzielić.

To była rozmowa na posiedzeniu podkomisji.

Ustawa, którą procedujemy dotyczy zwierząt laboratoryjnych. Hodowle zwierząt laboratoryjnych mają być zgłoszone i mają podlegać normalnym rygorom nadzoru. Tu zgadzam się z panem profesorem Turlejskim.

Po co wykonujemy doświadczenia na zwierzętach? Nie po to, by zrobić doświadczenie, tylko żeby wykorzystać je naukowo. Jeśli ktokolwiek chce wykorzystać naukowo wyniki z badań naukowych przeprowadzonych na doświadczeniach musi mieć wszystko udokumentowane, każde zwierzę.

Przypomnę, że używa się zwierząt, które są dosyć drogimi zwierzętami, bo mają albo czyste linie hodowlane, albo są zwolnione od pewnych cech; muszą być z hodowli uznanej. Jeśli znajdą się takie, które są nieuczciwe, to one i tak są zapisane w rejestrze i są nadzorowane.

Problem, o którym pan mówi, panie profesorze, to jest też problem ludzki, czyli braku odpowiedzialności poszczególnych instytucji, ale ludzkich. Mówiąc krótko, prawo tutaj napisane nie będzie miało żadnego wpływu na to, co pan mówi o tych nielegalnych hodowlach zwierząt, ze znęcaniem się. Miejsce tego jest w ustawie o ochronie zwierząt a obowiązek – jak pan profesor powiedział – spoczywa na powiatowym lekarzu weterynarii, który ma do dyspozycji policję, prokuraturę i wiele innych elementów, którymi może to swoje prawo wyegzekwować.

Nieudolność tego wykonywania prawa, to jest inna sprawa, natomiast – tak jak zrozumiałam z wypowiedzi legislatora – nie podlegałoby to tym przepisom o hodowli zwierząt, o których pan profesor mówi.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Pan poseł Dunin jeszcze.

Poseł Artur Dunin (PO):

Zgadzam się z panem, panie profesorze, to jest granda, że istnieją takie targowiska, każdy odwraca od nich głowę, natomiast wszyscy wiedzą.

Temat tabu, to jest faktycznie granda i trzeba ten problem jak najszybciej rozwiązać, ale nie w tej ustawie, panie profesorze, dlatego że ta ustawa – to, co przed chwilą powiedziała koleżanka Dorota Niedziela – to nie jest ten zakres materii, to nie jest ta ustawa.

Mam nadzieję, że jak najszybciej trafi pod obrady Sejmu projekt ustawy o ochronie zwierząt i tam będzie doprecyzowane już tak to zagadnienie, że nie będzie żadnych wątpliwości, iż każda jednostka z jednostek, które odpowiadają za dobrostan, odpowiedzialność, która przypada lekarzowi powiatowego, że będzie musiał nie zajmować się, ale kontrolować i czuwać nad tym, żeby takich miejsc w Polsce nie było. Natomiast ta ustawa nie służy temu.

Ale pełna zgoda, że to trzeba jasno, precyzyjnie zapisać, żeby nie było wątpliwości, tylko że w innej ustawie.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, niestety (niestety, bo ja jestem wnioskodawcą) muszę się przychylić, ale to by była zła legislacja, to znaczy wpisywanie, raz – poza ustawę, o której tutaj debatujemy (ona ma swoje ramy); dwa – takie wpisywanie gdziekolwiek czegoś, żeby coś załatwić.

To, niestety, powoduje, że mamy niespójne prawo, nie wiadomo, co z czym połączyć, itd.

Tutaj kolegów biorę za słowo, że przypilnują, aby w ustawie o ochronie zwierząt jednoznacznie i rygorystycznie było wpisane, kto. Nie tylko czy jest coś wpisane, czy niewpisane, tylko – jeśli coś obowiązuje, aby było wpisane a nie jest, oni powinni to wykonywać.

Ale żeby się stało zadość, formalnie, kto jest za poprawką, która została zgłoszona?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Dziękuję.

Proszę o podanie wyniku.

Sekretarz komisji Andrzej Kniaziowski:

2 posłów głosowało za, 22 było przeciw, 14 wstrzymało się od głosu.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Stwierdzam, że komisje odrzuciły poprawkę.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 53?

Nie słyszę, stwierdzam, że komisje przyjęły art. 53.

Zrobimy krok wstecz – czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tytułu rozdziału 7, do którego rozpatrywania przystąpiliśmy?

Nie słyszę, stwierdzam, że tytuł rozdziału został przyjęły.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 54.

Do tego artykułu zgłaszam poprawkę, w której jest wpisany następujący dodatkowy zapis: „…z wyłączeniem eksperta, o którym mowa w art. 23”.

Intencją art. 24 jest, że aby użytkownik mógł zatrudnić eksperta posiadającego wiedzę specjalistyczną (to jest art. 25 dyrektywy) a zatem celowe jest, by tym ekspertem były osoby wyłonione przez ministra.

Poprawka ma na celu uniknięcie sytuacji, w której w kontroli przeprowadzanej przez powiatowego lekarza weterynarii brałaby udział ta sama osoba, która wchodzi w skład zespołu do spraw dobrostanu.

Bardzo proszę o stanowisko rządu.

Podsekretarz stanu w MNiSW Włodzisław Duch:

Proponujemy odrzucenie, bo uważamy, że – w związku z odrzuceniem poprawki do art. 23 projektu ustawy – ta poprawka nie jest obecnie uzasadniona.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Bardzo proszę.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Dokładnie.

Ewentualnie wymagałaby modyfikacji, bo w obecnym, przyjętym przez komisje art. 23 jest „lekarz weterynarii” a zatem tu mowa o ekspercie mogłaby wprowadzać w błąd odbiorcę ustawy. Tu korekta: „z wyłączeniem lekarza weterynarii, o którym mowa w art. 23”.

Tylko, czy o to chodziło projektodawcom tej poprawki, tak naprawdę, panie przewodniczący?

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Panie przewodnicząca jeszcze.

Poseł Dorota Niedziela (PO):

Chciałam tylko zapytać projektodawcy, bo rozumiem, że chodzi o kontrolę?

Kontrolę nad laboratoriami i ich pracą przeprowadza powiatowy lekarz weterynarii. On jest zatrudniony i jest to organ urzędowy. Organ urzędowy, czyli lekarz powiatowy nie może prowadzić działalności gospodarczej a wcześniejsza osoba, która podpisuje umowę na nadzór nad eksperymentem czy nad procedurą, to jest prywatny lekarz weterynarii, który podpisuje umowę.

Tak, że wydaje mi się to niespójne, ponieważ nie ma takiej możliwości. Każdy lekarz państwowy nie może prowadzić działalności prywatnej.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do formalnego zakończenia, przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki złożonej do art. 54?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Bardzo proszę o podanie wyniku.

Sekretarz komisji Andrzej Kniaziowski:

1 poseł głosował za, 20 było przeciw, 10 wstrzymało się od głosu.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Stwierdzam, że komisje odrzuciły poprawkę złożoną do art. 54.

Czy jest sprzeciw do przyjęcia art. 54 w zapisie przedstawionym?

Nie słyszę, stwierdzam, że komisje przyjęły art. 54.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 55. Czy są do niego poprawki?

Nie ma.
Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 55?
Nie ma.
Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 55.
Przystępujemy do rozpatrzenia art. 56. Czy są poprawki?
Nie słyszę.
Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 56?
Nie słyszę.
Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 56.
Przystępujemy do rozpatrzenia art. 57. Czy do tego artykułu są poprawki?
Nie widzę.
Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 57?
Nie słyszę.
Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 57.
Przystępujemy do rozpatrzenia art. 58.
Są dwie poprawki. Czy Biuro Legislacyjne może nam pomóc a, potem, pan przewodniczący?

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Ja mam tylko jedną poprawkę, panie przewodniczący, więc tutaj wobec braku drugiej nie pomogę w rozstrzygnięciu, która jest dalej idąca, chyba że państwo mi ją tutaj przedłożycie?

Poseł Artur Dunin (PO):

Panie przewodniczący, może odczytam i wtedy sprawa się może wyjaśni.
Czy mogę odczytać?

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Bardzo proszę, panie przewodniczący.

Poseł Artur Dunin (PO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, art. 58 otrzymuje brzmienie: „1. W przypadku nieusunięcia przez hodowcę, dostawcę lub użytkownika w wyznaczonym terminie stwierdzonych nieprawidłowości, o których mowa w art. 56 ust. 2 lub art. 57 powiatowy lekarz weterynarii wydaje decyzję administracyjną stwierdzającą niespełnienie wymagań do prowadzania działalności, o której mowa w art. 26."

Dodajemy pkt 2: „Powiatowy lekarz weterynarii niezwłocznie przekazuje ostateczną decyzję, o której mowa w ust. 1, ministrowi właściwemu do spraw nauki wraz z wnioskiem o wykreślenie hodowcy, dostawcy lub użytkownika z rejestru."

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo.
Pan mecenas?

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Teraz już mogę pomóc, panie przewodniczący.

W mojej ocenie, wykluczają się te dwie poprawki – w innym kierunku idzie poprawka pana posła Dunina i w innym kierunku – pana posła przewodniczącego, z tym że, ponownie, w poprawce pana posła przewodniczącego pojawia się temat cofnięcia zgody.

Przypominam: zastopowanie tej całej procedury w poprzednich przepisach a więc nieprzyjęcie tych poprawek powoduje, że ta poprawka *de facto* jest bezprzedmiotowa, bo nawet jeśli się państwo na nią zdecydujecie to nie będzie tego instrumentarium prawnego, wcześniejszego, do wykorzystania tego przepisu.

I teraz tylko zapytam się strony rządowej (bo, przepraszam najmocniej, ale te poprawki dotyczące art. 58 otrzymałem przed minutą od pana przewodniczącego Dunina): czy tu nie ma jakichś konsekwencji zmiany art. 58 dla dalszego tekstu ustawy?

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MNiSW Włodzisław Duch:

Popieramy poprawkę zgłoszoną przez pana posła Dunina w tym przypadku.

Wydaje się, że to jest jednak troszkę inna sytuacja – to nie jest poszczególna procedura tylko jednak zgoda na całą działalność.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Czy jakichś dalej idących konsekwencji legislacyjnych nie pociąga za sobą ta poprawka?

Podsekretarz stanu w MNiSW Włodzisław Duch:

Wydaje się nam w obecnej sytuacji, że nie, ale – jeśli się okaże, że tak – w przyszłości, kiedy będziemy dyskutować sprawy cofnięcia to w kolejnym czytaniu postaramy się to uwzględnić.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dobrze.

Przystępujemy do głosowania, najpierw poprawka pana posła Dunina.

Kto jest za przyjęciem poprawki pana posła Dunina, bardzo proszę?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyniku.

Sekretarz komisji Andrzej Kniaziowski:

32 posłów głosowało za, żaden nie był przeciw, 2 wstrzymało się od głosu.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Stwierdzam, że komisje przyjęły poprawkę.

Przystępujemy do głosowania nad drugą zgłoszoną poprawką.

Kto jest za poprawką?

Kto jest przeciw?

Dziękuję.

Kto się wstrzymał?

Bardzo proszę o podanie wyniku.

Sekretarz komisji Andrzej Kniaziowski:

2 posłów głosowało za, 21 było przeciw, 11 wstrzymało się od głosu.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Stwierdzam, że komisje odrzuciły poprawkę.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 58 wraz z przyjętą poprawką?

Nie słyszę.

Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 58.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. …

Poseł Piotr Krzysztof Ćwik (PiS):

Panie przewodniczący, chciałem zgłosić dodatkową poprawkę, art. 58a, przez dodanie arty kułu...

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Ma pan to na piśmie?

Bardzo proszę nam to dostarczyć.

Poseł Piotr Krzysztof Ćwik (PiS):

„Dodaje się art. 58a w brzmieniu: Powiatowy lekarz weterynarii i właściwa lokalna komisja współdziałają w zakresie zadań wynikających z ustawy, w szczególności przekazują sobie na bieżąco informacje niezbędne do prawidłowego zaplanowania i przeprowadzenia kontroli użytkowników. W uzasadnionych przypadkach lokalna komisja lub Komisja może zwrócić się do powiatowego lekarza weterynarii o przeprowadzenie kontroli doraźnej użytkownika, dostawcy lub hodowcy”.

I uzasadnienie.

Jest to warunek działania systemu kontroli złożonego z dwóch skądinąd niezależnych organów, z których każdy znajdzie się w posiadaniu części informacji niezbędnych

do rzetelnej realizacji obowiązków przez drugiego. Dlatego brak jasnej regulacji wprowadzającej mechanizmy ich współdziałania, grozi poważnym osłabieniem ich efektywności.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Bardzo proszę do stołu prezydialnego nam to dostarczyć, bo jeszcze musimy sprawdzić kwestię formalną.

Dobrze.

Stanowisko rządu możemy usłyszeć?

Podsekretarz stanu w MNiSW Włodzisław Duch:

Współpraca jest wskazana, ale wydaje mi się, że w art. 55 jest wyraźnie napisane, że powiatowy lekarz weterynarii przed przeprowadzeniem kontroli może wystąpić do lokalnej komisji z wnioskiem o przekazanie informacji.

Trudno mi sobie wyobrazić, żeby nie było tej komunikacji.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Pani przewodnicząca Niedziela?

Poseł Dorota Niedziela (PO):

Ja tylko chcę ogólnie przypomnieć, że wszystkie elementy, które zostały napisane w tej poprawce, istnieją w ustawie, tylko nie są skonsolidowane w jednym zapisie, w jednym artykule, czyli wszelkiego rodzaju przymus współpracy lekarza powiatowego i pracownika od dobrostanu istnieje, i komisji lokalnej istnieje, natomiast jest on zapisany w poszczególnych elementach opisujących zadania komisji lokalnej, zadania lekarza nadzorującego.

Jest to, jak gdyby, wpisane w cała ustawę a nie wypisane w jednym, tak że nie widzę potrzeby.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Proszę państwa, tu ktoś zwrócił uwagę (chyba pan minister?), że to jest przepis ogólny.

Nie wiem, czy to jest najszczęśliwsze miejsce, art. 58a. Może dodanie dodatkowych ustępów w art. 55 byłoby bardziej właściwe, bo właśnie tu jest ten moment, kiedy *de facto* może powstać współpraca?

A poza tym wydaje mi się, że ta propozycja, skądinąd trochę powielająca art. 34a ust. 3 ustawy o ochronie zwierząt, jest trochę za ogólna, bo proszę zwrócić uwagę na to, na co zwróciła uwagę pani poseł Niedziela. Tu mamy konkretne kompetencje i konkretne zachowania się organów i jeżeli taką myśl (dodatkowej nici współpracy między instytucjami) wpleść, to właśnie w tym zakresie już konkretnych kompetencji. Bo teraz tak, generalne kompetencje ma tutaj powiatowy lekarz weterynarii a z tego, co usłyszałem, poprawka dotyczy *in gremio* inspekcji weterynaryjnej.

A zatem należałoby chyba zejść kilka szczebli niżej i wskazać, że powiatowy lekarz weterynarii współpracuje w zakresie (i tutaj podać np. zakres tych regulacji), które wymagają należytej współpracy, prosta sprawa.

Wydaje mi się, że projektodawcy mogą nie osiągnąć zamierzonego efektu, wprowadzą normę ogólną, pustą, która później nie zostanie skonsumowana w regulacjach szczegółowych i mogą często nie osiągnąć zamierzonego celu, jakim jest należyta współpraca tych organów wykonujących ustawę.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Bardzo dziękuję.

Proszę, jeszcze jeden głos.

Członek prezydium komitetu PAN Andrzej Elżanowski:

Chciałem krótko powiedzieć, że mi się wydaje, że takie zapisy o współpracy nawet, jeśli się powielają to nie zaszkodzą, nawet, jeżeli te elementy są gdzieś tam rozsiane.

A poza tym chciałem zwrócić uwagę, że w art. 55 (który przypomniał pan minister) jest mowa o odwrotnej sytuacji, to znaczy, że powiatowy lekarz weterynarii może wystą-

pić do lokalnej komisji. A my chcemy zapewnić, żeby powiatowy lekarz weterynarii, który jest często oporny (nie zawsze, ale często oporny) reagował na to, co mówi lokalna komisja, więc nie sądzę, żeby to było gdzie indziej zapisane w ustawie.

Myślę, że naprawdę nikomu by nie zaszkodziło, gdyby tę współpracę dwóch niezależnych filarów, z zupełnie innych światów Komitetu Biologii Ewolucyjnej i Teoretycznej – jedni z akademickiego, drudzy z państwowych organów – skodyfikować i wzmocnić. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo.

Tu jeszcze jest narada…

Pan minister, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MNiSW Włodzisław Duch:

Zgadzam się z Biurem Legislacyjnym i również z profesorem Elżanowskim, że w tej sytuacji warto będzie w kolejnym czytaniu wrócić do art. 55 i go troszkę uszczegółowić.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo.

Ponieważ poprawka została złożona, w takim razie przystąpimy do głosowania.

Kto z pań posłanek i panów posłów jest za przyjęciem, jako poprawki, dodatkowego art. 58a?

Dziękuję bardzo.

Kto jest przeciw?

Dziękuję bardzo.

Kto się wstrzymał?

Bardzo proszę o podanie wyniku.

Sekretarz komisji Andrzej Kniaziowski:

8 posłów głosowało za, 23 przeciw, 2 wstrzymało się od głosu.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo.

Stwierdzam, że komisje nie przyjęły poprawki.

W takim razie przechodzimy do art. 59. Czy do tego artykułu są poprawki?

Nie widzę.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 59?

Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 59.

Przystępujemy do art. 60. Czy są zgłoszone poprawki?

Nie widzę.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 60?

Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 60.

Przystępujemy do art. 61. Czy są poprawki?

Nie widzę.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 61?

Nie słyszę.

Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 61.

Przystępujemy do rozdziału 8. Czy do tytułu rozdziału są uwagi lub poprawki?

Nie widzę.

Stwierdzam, że komisje przyjęły tytuł rozdziału.

Przystępujemy do art. 62. Czy do tego artykułu są zgłaszane poprawki?

Nie widzę.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 62?

Nie widzę.

Dziękuję.

Stwierdzam, że komisje przyjęły art.62.

Przystępujemy do art. 63.

Do niego mam poprawkę, która polega na dopisaniu w ust. 2, na końcu tego ustępu, dodatkowo, po przecinku „…z uwzględnieniem ust. 3", czyli to, co po tym nastąpi, ten zapis w ust. 3 również będzie dotyczył działań ministra.

Bardzo proszę Biuro Legislacyjne.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Szanowni państwo, być może wcześniej powinien wypowiedzieć się pan minister, ale ja ustosunkuję się do tej propozycji wyłącznie z punktu widzenia zasad techniki prawodawczej.

Ten dopisek na końcu, „z uwzględnieniem ust. 3", jest zbędny.

Dlaczego? Proszę zwrócić uwagę, że upoważnienie dla ministra do wydania aktu wykonawczego uwzględniają informacje, o których mowa w ust. 1. I cała konstrukcja art. 63 jest zgodna z zasadami techniki prawodawczej, które sprowadzają się m. in. do takich wskazań: na początku norma ustawowa, potem „zaczepienie" w ustawie, czyli tutaj mamy wskazane, co, przez kogo, jest przekazywane a następnie akt wykonawczy, konstruowany przez ministra, który określa szczegółowy rodzaj w tym przypadku zakresu informacji, o których mowa w ust. 1.

A, proszę zwrócić uwagę, że później, w ust. 2, jest mowa o tym, że minister – po zasięgnięciu opinii komisji – zamieszcza w BIP, na stronie internetowej, informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1.

Innymi słowy, bez tego dopisku („z uwzględnieniem ust. 3") bezwzględnie akt wykonawczy, który minister wyda na podstawie tego ustępu, musi być uwzględniony. Ustawodawca naprawdę nie musi ministra dodatkowo jeszcze wyposażać w takie przypomnienie.

Oczywistą, bezwzględną koniecznością jest uwzględnienie przez ministra,wydanego *notabene* przez siebie, aktu wykonawczego w sprawie szczegółowego zakresu informacji, które później on umieszcza.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo.

Żeby formalnie sprawę zakończyć bardzo proszę, kto z pań posłanek i panów posłów jest za przyjęciem poprawki do art. 63?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Dziękuję.

Bardzo proszę o podanie wyniku.

Sekretarz komisji Andrzej Kniaziowski:

1 poseł głosował za, 22 było przeciw, 6 wstrzymało się od głosu.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Stwierdzam, że komisje odrzuciły poprawkę.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 63?

Nie słyszę.

Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 63.

Przystępujemy do rozpatrzenia rozdziały 9. Czy do tytułu są uwagi, poprawki?

Nie słyszę, stwierdzam, że tytuł został przyjęty.

Przystępujemy do art. 64. Jest tutaj zgłoszona poprawka.

Bardzo proszę, przewodniczący Dunin.

Poseł Artur Dunin (PO):

Chciałbym państwu zaproponować poprawkę i zarekomendować ją.

W art. 64 w ust. 1 po wyrazie „Kto…" dodaje się wyrazy: „…w związku z prowadzoną działalnością zajmuje się wykorzystaniem zwierząt do celów naukowych lub edukacyjnych…"

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do głosowania, bo nie widzę innych głosów.
Bardzo proszę, kto jest za przyjęciem poprawki do art. 64?
Kto jest przeciw?
Kto się wstrzymał?
Dziękuję.
Proszę o podanie wyniku.

Sekretarz komisji Andrzej Kniaziowski:
22 posłów głosowało za, żaden nie był przeciw, 11 wstrzymało się od głosu.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):
Dziękuję bardzo, stwierdzam, że komisje przyjęły poprawkę.
Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 64 wraz z poprawką?
Nie słyszę.
Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 64.
Przystępujemy do rozpatrzenia art. 65. Czy do niego są zgłaszane poprawki?
Nie widzę.
Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 65?
Nie widzę.
Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 65.
Po art. 65 jest zgłoszona poprawka, wpisanie art. 65a.
Bardzo proszę, pan przewodniczący Dunin.

Poseł Artur Dunin (PO):
Tak, chciałbym zarekomendować przyjęcie poprawki, polegającej na dopisaniu po art. 65, art. 65a w brzmieniu: „W sprawach o przestępstwa określone w art. 64 i art. 65 prawa pokrzywdzonego może wykonać organizacja społeczna, której statutowym celem działalności jest ochrona zwierząt".

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):
Dziękuję bardzo.
Pan mecenas zgłasza się.

Legislator Dariusz Dąbkowski:
Tutaj, drodzy państwo, to jest szalenie istotna poprawka, niemniej jednak tutaj Biuro Legislacyjne pozwoli sobie bardzo krytycznie odnieść się do propozycji tej poprawki.

Proszę zwrócić uwagę, jakie normy karne mamy w art. 64 i w art. 65, gdzie tu jest pokrzywdzony? W art. 65 przepis stanowi, „Kto uniemożliwia lub utrudnia przeprowadzenie kontroli na podstawie przepisów ustawy". Nie ma pokrzywdzonego, nie macie do czego odesłać, drodzy państwo.

W prawie karnym są takie kategorie przestępstw, które nie wyodrębniają pokrzywdzonego, np. przestępstwa przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, tam nie ma pokrzywdzonego. Praktyczną formą pokrzywdzenia jest – no, przepraszam – gwałt, np. jest pokrzywdzona i wtedy jest miejsce dla działalności takiej organizacji.

Ja od razu tutaj państwu przypomnę, że w art. 39 ustawy o ochronie zwierząt jest taki przepis, tylko że to jest zupełnie inna ustawa. W oparciu o ten art. 39 było również orzecznictwo Sądu Najwyższego. Sąd Najwyższy też miał problem z określeniem pokrzywdzonego. Z jakiej prostej przyczyny? Pokrzywdzonym *de facto* jest to biedne zwierzę, które ulega jakiemuś bestialskiemu znęcaniu się. Ale wówczas, na kanwie tamtej ustawy Sąd Najwyższy przeprowadził taki następujący wywód (ja go, oczywiście, trochę spłycę i skrócę): pokrzywdzonym jest właściciel tego zwierzęcia domowego, który z tego tytułu, że mu to zwierzę pokrzywdzono stał się pokrzywdzonym a zatem wówczas udział takiej organizacji jest zasadny. Awywód swój Sąd Najwyższy poprzedził wcześniejszym wywodem, związanym z art. 1, gdzie jest mowa o tym, że zwierzę nie jest rzeczą, niemniej jednak stosuje się przepisy dotyczące rzeczy w stosunku do takiego zwierzęcia.

Ale wracając do naszych przepisów, w mojej ocenie, wykluczone jest, żeby art. 65 miał pokrzywdzonego, bo go nie ma, zatem to odesłanie jest puste i z punktu widzenia systemowego prawa karnego to może zostać potraktowane jako istotny błąd ustawodawcy.

Również w przypadku art. 64 też pokusiłbym się o to stwierdzenie, bo tutaj sądowi będzie trudno zinterpretować przepisy i uznać pokrzywdzonego i wskazać uprawnienie danej organizacji.

Żebyście państwo dobrze zrozumieli intencje Biura Legislacyjnego. Co innego ustawa o ochronie zwierząt i szeroki kontekst ochrony zwierząt i tam zarówno Sąd Najwyższy jak i sądy przyjęły to, akceptują (ustawodawstwo, również doktryna i orzecznictwo wskazują na zasadność takich rozwiązań), natomiast tutaj, obawiam się, jest to zbyt daleko idące pójście ustawodawcy w kierunku dodawania takiego przepisu, bo – jak tutaj wykazałem wcześniej – to jest po prostu puste.

Apelowałbym jednak do wnioskodawców o jeszcze chwilę zastanowienia się (być może w porozumieniu z rządem i jakąś analizę, chociażby ze strony Ministra Sprawiedliwości, Prokuratora Generalnego), bo – proszę zwrócić uwagę – pan prokurator generalny zawarł szereg swoich uwag w piśmie w stosunku do tej ustawy, ale ta poprawka nie była wówczas elementem.

Zatem ja tutaj, działając z ostrożności procesowej, zasugerowałbym Wysokim Komisjom chwilę refleksji nad dodaniem tego art. 65a i, ewentualnie, póki co rezygnację, powrót w drugim czytaniu, ale naprawdę – po takiej dokładnej analizie właściwych organów w państwie, które po prostu zajmują się problematyką prawa karnego.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Pan minister się zgłasza.

Podsekretarz stanu w MNiSW Włodzisław Duch:

Dziękuję bardzo Biuru Legislacyjnemu za obszerne wyjaśnienie problemu i uznajemy te argumenty.

Pomyślimy ewentualnie na następnym etapie procedowania, czy da się to jakoś zmodyfikować tak, żeby to – rzeczywiście – miało jakiś większy sens.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo, jeszcze pan profesor.

Członek prezydium komitetu PAN Andrzej Elżanowski:

Jestem trochę zaskoczony tymi wątpliwościami, dlatego że ta konstrukcja funkcjonuje od dawna i funkcjonuje w ustawie o ochronie zwierząt i nie funkcjonuje w stosunku do opiekunów czy właścicieli, tylko – organizacji, właśnie organizacje mają status pokrzywdzonego.

Jaka to jest różnica w stosunku tej organizacji do psa, nad którym się ktoś tam znęca, do cyrku – nad niedźwiedziem a przekroczeniem ustawy o ochronie zwierząt w doświadczeniach?

Oczywiście, że jest pokrzywdzone zwierzę za każdym razem, ale ponieważ zwierzę nie ma osobowości prawnej to występuje organizacja i taka konstrukcja została zaakceptowana, więc ja tej logiki nie mogę pojąć, po prostu.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Biuro Legislacyjne?

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Powiedziałem na wstępie i w trakcie swojej wypowiedzi, że ta konstrukcja jest przewidziana w tej ustawie, ona ma określone orzecznictwo i ona została przyjęta.

Drodzy państwo, prawa pokrzywdzonego może wykonywać organizacja społeczna, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt. To jest końcówka przepisu art. 39 ustawy o ochronie zwierząt, jak najbardziej. Tylko – ja wskazałem, że te konkretne normy, art. 64 i art. 65 pokazują, że ciężko będzie ten przepis zastosować.

Drodzy państwo, ustawa o ochronie zwierząt ma szerszy kontekst. Tam jest znacznie więcej przepisów karnych, z których Sąd Najwyższy wywiódł, kiedy ta organizacja, w jakim przypadku, może wejść w prawa pokrzywdzonego. I w takim kontekście wskazałem, że to jest prawidłowe i uznane.

Natomiast tutaj, w tym kontekście, proszę zwrócić uwagę, że to są dwa przepisy karne, z których jeden – w sposób oczywisty – nie może być w tym przypadku stosowany, bo dotyczy nadzoru i kontroli.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Rozumiem.

Jeszcze pan przewodniczący.

Poseł Artur Dunin (PO):

Panie mecenasie, mam pytanie (bo ja będę upierał się, że ten artykuł dodatkowy jest słuszny w zamyśle), chciałbym prosić o pomoc, bo zależy mi na tym bardzo, aby właśnie organizacje pozarządowe zajmujące się ochroną zwierząt miały prawo występować w imieniu zwierząt.

Teraz tak, przyjmuję argument, panie mecenasie, wie pan, że bardzo szanuję pana zdanie i jest pan dla mnie guru), ale – czy wykreślenie art. 65 częściowo, rozumiem, że to jeszcze nie wszystko) rozwiązałoby?

Faktycznie, czytając jeszcze raz ten art. 65 ciężko tam się doszukać, faktycznie to, co pan mecenas mówi.

I, ewentualnie, jak by można było spróbować zapisać, żeby to było czytelne, jasne i nie podlegało żadnym wątpliwościom sądowniczym (bo tutaj mówimy o tym etapie nie zapisu ustawy, bo papier jest cierpliwy, wszystko przyjmie), żeby faktycznie – podpierając się tym artykułem – organizacje pozarządowe zajmujące się ochroną zwierząt mogły go wykorzystać i być przedstawicielem poszkodowanych, czyli tych zwierząt, w sądzie, żeby były uznawane przez sąd.

Zresztą, pan mecenas dobrze czuje tę sprawę. Jestem w stanie to przeredagować, wycofać cały ten zapis, tylko nie chciałbym, żeby potem o tym zapomniano, więc ewentualnie wycofałbym ten art. 65, zostałby art. 64, gdzie można by było ewentualnie zaczepić się, tak? Jakby ewentualnie teraz, na bieżąco można by było zaktualizować zaproponowaną poprawkę tak, żebyśmy o niej nie zapomnieli?

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Pan profesor – jeszcze jedno zdanie.

Członek prezydium komitetu PAN Andrzej Elżanowski:

Krótkie zdanie.

Uważam, że art. 65 nie ma sensu i w mojej poprawce – nie wiem, skąd ona się wzięła – z mojego komputera, ja nie mam tego art. 65.

Uważam, że włączenie art. 65 (co znaczy: „uniemożliwiać kontrolę"? nie ma sensu, natomiast w stosunku do art. 64 nie widzę najmniejszej różnicy w stosunku do tego, co się dzieje w ustawie o ochronie zwierząt, najmniejszej różnicy w logice.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Panie mecenasie?

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Gwarancji, niestety, nie damy, bo proszę zwrócić uwagę na art.39 – podlega orzecznictwu i budzi wątpliwości sądów. Z tego m. in. powodu Biuro Legislacyjne pozwoliło tu sobie zabrać głos.

Ale, w przypadku art. 64 ust. 1, jest tak naprawdę dzielony na dwa punkty „…swoim działaniem lub zaniechaniem naraża zwierzęta na niepotrzebny ból, cierpienie, dystres lub trwałe uszkodzenie organizmu" (tu, faktycznie, jest element załóżmy zbliżony do tamtych działań) a już w „dwójce" – „…wykorzystując zwierzęta w procedurach objętych doświadczeniem bez uzyskania zgody na ich wykorzystanie", rozumienie państwo, czyli aspekt formalny.

I później jest ust. 2: „Kto w przypadkach, o których mowa w ust. 1, na skutek działania lub zaniechania powoduje śmierć zwierzęcia…".

Ja bym mimo wszystko – oczywiście, jest to tylko sugestia – sugerował, żebyście państwo, jako Wysokie Komisje zobowiązali stronę rządową do analizy tego wespół z Ministerstwem Sprawiedliwości i wówczas – zamiast np. dodawania art. 65 – dodali przykła-

dowo ust. 3 w art. 64, gdzie byłoby krótkie odesłanie do tego prawdopodobnie ust. 1, ust. 2, z wyłączeniem tego pkt 2 w ust. 1.

Ale – tak, jak mówię – są organy właściwe, Ministerstwo Sprawiedliwości, być może, po pierwsze, znają szerszy kontekst sprawy, po drugie, mają doświadczenie ze stosowaniem art. 39.

Moim zdaniem, nic nie stoi na przeszkodzie (nie sądzę, aby pan minister o tym zapomniał, szczególnie jak Wysokie Komisje poproszą go, zobowiążą do takiego działania) i na drugie czytanie przygotuje racjonalną poprawkę, albo wyjdzie na mównicę i powie, że Ministerstwo Sprawiedliwości negatywnie to oceniło. Wówczas będzie pole do dyskusji, bo – jak rozumiem – pan poseł Dunin prawdopodobnie taką poprawkę będzie chciał zgłosić.

Natomiast taka gwarancja, że to zrobimy zgodnie z zasadami legislacji i później sądy nie będą miały wątpliwości, jest w mojej ocenie niemożliwa, biorąc pod uwagę doświadczenia ze stosowaniem ustawy o ochronie zwierząt. Tu mamy nową ustawę i jak wykazałem, art. 65 – nie budzi naszych wątpliwości – nie powinien być objęty tym przepisem. Jest wątpliwość dotycząca art. 64, ale to nie było w przedłożeniu rządowym.

Nierzadko są sytuacje, kiedy zgłaszając jakąś poprawkę powodowaną dobrymi, szczerymi intencjami, powodujemy dalsze perturbacje w stosowaniu tej ustawy czy też innych ustaw.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Przewodniczący Dunin jeszcze.

Poseł Artur Dunin (PO):

Jeżeli państwo pozwolicie, ja z tej poprawki bym wykreślił art. 65 i, za sugestią pana mecenasa, zostawił art. 64 ust. 3 i bardzo poprosił pana ministra (ewentualnie – będziemy mieli chwilkę czasu do drugiego czytania) o wyjaśnienie i wtedy, jeżeli byłaby opinia Ministerstwa Sprawiedliwości, wprowadzilibyśmy zmianę.

Pani poseł Dorota Niedziela będzie i w imieniu klubu ona wprowadziłaby tę zmianę, gdyby Ministerstwo Sprawiedliwości miało jakieś uwagi do takiej wprowadzonej poprawki, którą teraz państwu i tak rekomenduję, z wyłączeniem tego artykułu 65 (bez art. 65), czyli – ja może jeszcze raz bym przeczytał ten artykuł.

Panie mecenasie, czy mógłby pan?

Art. 65a: „W sprawach o przestępstwa określone w art. 64 ust. 3…”

Głosy z sali:

Nie ma ust. 3, panie pośle, powinno być ust. 1!

Poseł Artur Dunin (PO):

„W sprawach o przestępstwa określone w art. 64 prawa pokrzywdzonego może wykonywać organizacja, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt”.

Prosiłbym o przegłosowanie takiej propozycji.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Jeszcze pani poseł Niedziela.

Poseł Dorota Niedziela (PO):

Ja będę miała jednak odmienne zdanie, panie pośle, bo tak mi się wydaje, że tak na siłę wprowadzanie czegoś, co nie jest do końca… Wyniknęły problemy, nie jest to do końca rozwiązane, ponieważ mamy cały katalog (ja mam pięć) takich miejsc, w których trzeba zrobić zmianę w trakcie drugiego czytania, więc będzie to piątą rzeczą, którą mamy zrobić, tak jak będzie to uzgodnione z ministerstwem.

Chcę państwu przypomnieć, że w trakcie całego procedowania ustawy (zbliżamy się do końca) wyodrębniliśmy miejsca, o których wiemy, że będą przygotowane poprawki w drugim czytaniu, które skonsumują pytania, uwagi i obawy, które wyniknęły podczas drugiego czytania.

Jest to, po pierwsze, rezygnacja z zapisu o szkołach gimnazjalnych; po drugie – jest to cofnięcie zgody lokalnych komisji; po trzecie – jest to nadzór lekarski nad zabijaniem zwierząt w celu wykorzystywania ich narządów, tego też nie mamy do końca załatwio-

nego; współpraca z lekarzem weterynarii i ostatni problem, który wyszedł, inny zapis jako strony pokrzywdzonej organizacji społecznej.

Jest to pięć elementów, które powinny być dobrze przygotowane jako poprawki w drugim czytaniu.

Miałabym jednak wniosek, żebyśmy nie głosowali poprawki, żebyśmy przygotowali taką poprawkę, która będzie uzgodniona i będzie już bez wątpliwości, co do zasadności umieszczenia jej i wykonania, jeżeli chodzi o Ministra Sprawiedliwości.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Jeszcze pani przewodnicząca Domicela Kopaczewska.

Poseł Domicela Kopaczewska (PO):

Dziękuję bardzo.

Popieram w pełni moją przedmówczynię, bo – rzeczywiście – w podkomisji i dzisiaj wszyscy jesteśmy zgodni, że chcemy wypracować rozwiązania, które będą dla nas optymalne.

W związku z tym – ponieważ w wielu przypadkach, w wielu spornych kwestiach udało nam się uzyskać porozumienie i akceptację dla rozwiązań strony społecznej – proponuję jednak, panie pośle, aby pan wycofał tę poprawkę. Już pani poseł Niedziela mówiła o tych poprawkach, które w imieniu Platformy Obywatelskiej złożymy, a które będą konsumowały wszystkie te problemy, które na dzień dzisiejszy nie zostały wpisane do ustawy.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Panie pośle, panie przewodniczący, jaka jest decyzja?

Pan minister?

Podsekretarz stanu w MNiSW Włodzisław Duch:

Chciałem poprzeć obydwie panie w pełni.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Czyli rozumiem, że jest wycofana ta poprawka, tak?

Poprawka została wycofana, w takim razie przystępujemy do dalszego procedowania.

Czy do tytułu rozdziału 10 są uwagi, poprawki?

Nie słyszę.

Stwierdzam, że komisje przyjęły tytuł rozdziału 10.

Czy do art. 66 są zgłoszone poprawki?

Nie widzę.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 66?

Nie widzę.

Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 66.

Do art. 67 jest zgłoszona poprawka, proszę.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Art. 67, skreśla się ust. 3.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tej poprawki?

Nie słyszę.

Stwierdzam, że komisje przyjęły poprawkę do art. 67.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 67 wraz z przyjętą poprawką?

Nie słyszę, stwierdzam, że art. 67 z poprawką został przyjęty.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 68, do niego również jest złożona poprawka.

Bardzo proszę.

Poseł Artur Dunin (PO):

W art. 68 skreśla się ust. 2.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo.

Czy jakieś komentarze? Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tej poprawki?
Nie słyszę.
Stwierdzam, że komisje przyjęły poprawkę do art. 68.
Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 68 wraz z poprawką?
Nie słyszę.
Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 68.
Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 69?
Nie słyszę, art. 69 został przyjęty.
Przystępujemy do rozpatrzenia rozdziału 11.
Czy do tytułu rozdziału są uwagi, poprawki?
Nie słyszę.
Stwierdzam, że komisje przyjęły tytuł rozdziału.
Czy do art. 70 są zgłaszane poprawki?
Nie słyszę.
Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 70?
Nie słyszę.
Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 70.
Przystępujemy do rozpatrzenia art. 71. Czy do tego artykułu są zgłaszane poprawki?
Nie słyszę.
Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 71?
Nie słyszę.
Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 71.
Przystępujemy do rozpatrzenia art. 72. Czy do tego artykułu są zgłaszane poprawki?
Nie słyszę.
Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 72?
Nie słyszę.
Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 72.
Przystępujemy do rozpatrzenia art. 73. Czy są poprawki?
Nie ma.
Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 73?
Nie słyszę.
Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 73.
Przystępujemy do rozpatrzenia rozdziału 12. Czy do tytułu rozdziału są uwagi, poprawki?
Nie słyszę.
Stwierdzam, że komisje przyjęły tytuł.
Czy do art. 74 są zgłaszane poprawki?
Nie słyszę.
Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 74?
Nie słyszę.
Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 74.
Czy do art. 75 są zgłaszane poprawki?
Nie ma.
Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 75?
Nie słyszę.
Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 75.
Czy do art. 76 są zgłaszane poprawki?
Nie ma.
Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 76?
Nie słyszę.
Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 76.
Czy do art. 77 są zgłaszane poprawki?
Nie ma.
Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 77?
Nie słyszę.
Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 77.

Czy do art. 78 są zgłaszane poprawki?
Nie ma.
Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 78?
Nie słyszę.
Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 78.
Czy do art. 79 są poprawki?
Nie słyszę.
Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 79?
Nie słyszę.
Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 79.
Czy do art. 80 są poprawki?
Nie ma.
Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 80?
Nie słyszę.
Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 80.
Czy do art. 81 są zgłaszane poprawki?
Nie ma.
Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 81?
Nie słyszę.
Stwierdzam, że komisje przyjęły art. 81.
Bardzo proszę, przystępujemy do głosowania całości ustawy.
Czy jest sprzeciw do przyjęcia całości?
Jest głos, bardzo proszę.

Poseł Sławomir Kłosowski (PiS):
Jest sprzeciw wobec przyjęcia.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):
Dobrze, w takim razie przystępujemy do głosowania.
Kto z pań posłanek i panów posłów jest za przyjęciem przedstawionego projektu ustawy wraz z przyjętymi poprawkami?
Dziękuję.
Kto jest przeciw?
Dziękuję.
Kto się wstrzymał?
Dziękuję.
Bardzo proszę o podanie wyniku.

Sekretarz komisji Andrzej Kniaziowski:
23 posłów głosowało za, 11 było przeciw, 2 wstrzymało się od głosu.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):
Stwierdzam, że komisje przyjęły przedstawiony projekt wraz z poprawkami.
Proszę o zgłoszenie posła sprawozdawcy.

Poseł Dorota Niedziela (PO):
Zgłaszam panią poseł Domicelę Kopaczewską.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):
Czy są inne zgłoszenia?
Nie widzę.
Czy pani posłanka się zgadza?
Zgadza się.
Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tej kandydatury?
Nie słyszę.
Stwierdzam, że komisje przyjęły na posła sprawozdawcę panią posłankę Domicelę Kopaczewską.
Proponuję wyznaczyć termin dla ministra właściwego do spraw członkostwa RP w UE na przedstawienie opinii do dnia 10 grudnia br.

Czy jest sprzeciw?

Nie ma sprzeciwu.

Stwierdzam, że komisje przyjęły wniosek.

Na tym porządek dzienny został wyczerpany.

Zamykam posiedzenie komisji.

Dziękuję bardzo.

Informuję, że protokół posiedzenia wraz z załączonym pełnym zapisem jego przebiegu będzie do wglądu w sekretariatach komisji w Kancelarii Sejmu.